

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Pósthelyen: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felétős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— december 12.

(A király ezrede) Annak örvendetes hirtelleg meg a sziveket, hogy Felséges Urunk egy spanyol vezred tulajdonossávé nevezetett ki. Szerencsés ötlettel szaporitjuk az általános lelkesedést. Nem lehetne annál az ezrednél próbát tenni a német vezérnyelvvél? Ez ugylátszik minden hadi sikernek az alapja. Hazánkban is a német nyelvvel teljesen ismeretlen magyar, tót, oláh, szerb fiuknak kell bevágnok ama bizonyos nyolcvan vezérnyelvvél, meg a kimondhatatlan nevű osztrák tisztnek nacionáléját; látha a spanyolok is kiejtik azt, hogy Krepelka, Szkrbenszky, Grippendorff Schulfux Grblach féle elnevezéseket? Talán megteszi Alfonz népe az osztrák császárnak, a mit oly igen óhajt a — magyar király! — Mért ne venné át a Felséges ur spanyol ezrede az osztrák bogarakat, mikor a hadsereg ugylis tele van spanyol fallal, széllal, népeinket pedig holdogítja — a spanyol etikett?

(Haladóparti népdalok) Ugyhalljuk, igen kedélyesek azok a haladóparti vacsorák. Beszélnek, hogy az ügyvivő urak ilyenkor magyar dalok zengedezésével tanusitják hazafias érzelmeiket. Mintha hallanók az öreg Fejérváry generális mélabus baritonját:

„Lemondani, lemondani,
 Könnyű néktek azt mondani ...“

Közbehang krágli-tenorjával a nemes Kristóffy:

„Megverek valakit,
 Vagy engen valaki ...“
 Ezt zengedezi Lányi, a kassai bíró itélete alkalmából:

„Ennyi bánat elég vón egy lúnak ...“

Bihar uram az elmaradt ujoneokra gondolva dugja, hogy:

„Ugyan kinek volna kedve
 Gyöngyéléhez erőtetve ...“

A bírói végrehajtásoktól mentesített főispánok kara pedig ekként áradoz:

„Nem vagyok én senkinek sem
 Adósa, adósa ...“

Mikor pedig oszlófélben a társaság, emez erőteljes kardal harsan fel az ajkaikon:

„Nem, nem, nem, nem, nem, nem
 Nem megyünk mi innen el,
 Mig a gazda farkósbottal
 Mindnyájunkat ki nem ver ...“

A választói-jog.

-- dec. 12.

(gr.) Az általános titkos szavazatjognak, az ország viszonyaival összeegyeztetett, a nemzeti állam eszméjébe nem ütköző hatalmas reformja immár a megvalósulás stádiuma felé közeleg. A függetlenségi párt magáévá tette, az upjártnak a programjában szerepel, a többi ellenzéki pártok is — a disszi-

densek és a néppárt — hivei a választási-jog kellő kiterjesztésének.

Nem ösmerjük a szabadelvűpárt álláspontját. Gróf Tisza István ellene nyilatkozott, ám amennyire például szombathelyi beszédében elment gróf Andrássy Gyula, addig a határig elfog menni Geszt hatalmas ura is. Különösen abból következtetünk erre a fordulatra, hogy ama rendkívül radikális ujjítás mellett nyilatkozott egy kihallgatás alkalmával az uralkodó.

És éppen itt a bökkenő. Gróf Tisza István a tudója annak, hogy akkor vél-e nagyobb szolgálatot tenni a királynak, akkor hisz-e biztosabban kissé alábbszállott kormányképességének helyreállításában, ha a rendkívül nagy arányokra tervezeit ujjítás érdekében, vagy pedig ellenére fejt ki izgatató működést?

Mert — furcsa dolgokat észlelünk. A mig a választói-jog kiterjesztése nem tartozott a koalícióba lépett pártok programjához (a feliratról legalább hiányzott) addig azt hihették felőle, hogy a koalíció megbontására fog alkalmat szolgáltatni. A törvénytelen kormány legalább igen hatékony robbantószernek tekintette. Olyan formán kezelték a kétségkívül igen kényes eszközt, hogy nem is kívánták hiveiktől a nyiltan bevallott kormánypártiságot, elég volt az is, ha a vállalkozó sereg az általános titkos választói-jog mellett kardoskodott. A koalíció tömör sorainak

A bolygó hollandi.

Egy francia író, a kinek sehogysem fér a fejébe az, hogy a „bolygó hollandi“ misztikus drámájának éppen a hollandi a hőse, új adatokat gyűjtött a mondák ez érdekes alakjáról. „Mért éppen hollandi? kéri az író. Egy hollandi, a ki rendszeren nyugodtan és logikusan gondolkozik, hogyan kerül ilyen borzalmas mondába, a melyben az átok és a megváltás szimboluma keresztetűdik s a hol a Senta által megszemélyesített lemondás és önfeláldozás az örök kárhozát eszméjén diadalmaskodik, a melyet a megátkozott tengerész személyesít meg?“

Jütland nyugati partján egy dán matróz a kutató írónak erre a kérdésére igen egyszerű és kimerítő választ adott. A francia erről a beszélgetésről egy párisi estilapban a következőket írja:

„Azt kérdeztem tőle, hogy ismeri e hírből azt a nagy kísértetes hajót, a mely titokzatos módon siklik tova a vizen s melytől a nyilt tengeren félnek a tengerészek.“

— Mi azt „Halottak hajójának“ hívjuk, — válaszolt a matróz, — mert semm nyoma sincs annak, hogy legénység is va-

Jókai Mór verse Kún Arpádhoz.

Abból az alkalomból, hogy a fiatal-kora dacára is oly kiváló művész Debrecenben is fellép, igen érdekes közlemény áll rendelkezésünkre. Amikor ugyanis Kún Arpád Nizzában játszott Jókai Mór előtt, a nagy költő gyönyörű verset intézett nevéhez, a mely versben valóságos elragadtatással ír Kún Arpádról.

A költeményt itt közöljük:

A csodagyermek.

Ezt is meghódítád pedig még csak gyermek,
 Angyal, ki nem ismer bánatot, keservet,
 Oly csoda tünemény, kit e széles világ,
 Magasztal, utjára hűl arany és virág.
 Én a zenét tartom Isten ihletének,
 Hisz az égbe száll fel a zene és ének,
 Ezt pótolja helyre, az elmaradt szárnyat,
 Nem irigylek semmit én e kerek földön
 Csakhogy mért nem zengek mig e verset
 költöm!

Elhozta őt hozzám bűbajos lantjával,
 Mely égi létére minden hurján rávall.
 Orfeus lantjának szikla, menád örül.
 Ő itt angyalokkal vette magát körül,
 Ő játszott, te hallád én néztem gyönyörrel
 A szívem megtelt a művészszel és körrel.
 Hisz játszott ő magas uraságok előtt,
 Kapott magasztalást százszor megtisztelőt,
 Játszott uralkodó koronás fejeknek,
 Művészeknek, akik felelték hogy gyermek.
 Kerek földnek minden nemzetét megnyerte,
 Nevét, dicsőségét hordták világszerte.
 De a legnagyobb diadala az volt,
 Mikor hegedűje a te szivedhez szólt!
 Ezt a megdicsőült arcot nem felejttem,
 Benne tükröződött saját szívem lelkem
 Pedig én nem vagyok a világ királya,
 Aki a rábizott kincseket kinálja,
 De mikor felhangzott Isteni zenéje
 Mégis csak tevoltál Eurydicéje,
 A kért Orfeus a művészhöz leszála
 S meghajított előtte alvilág királya.

(1904. Március.)

Jókai Mór.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kecs

megbontása, a nemzeti küzdelem iránti lelkesedés lazítása volt a cél; a szabadkőművesség egy része, a hirhedt liga és a többi szövetségek tehát céljaiknak nem nyílt bevallásával, csupán a koalíció munkájának megbénításával tettek a Fejérváry-ügynek szolgálatot. De mi történt most, a midőn a választói-jognak nem is ugynevezett „általános“ lábra való állítása, hanem csak nagymérvű kiterjesztése beleilleszkedett az ellenzék taktikájába, Kossuth Ferenc pedig vezéreikében ölelte igen ügyesen és okosan a kebelére?

A haladó párti kormány eltemette volna, a koalíció révén biztosan meg fog valósulni. Megijedtek tőle — a mozgalom tenorja tetemesen alább hangoltatott. Imé, a „Népszava“ kezdett csitító dalomat, olyanképpen nyilatkozván, hogy most már a szocialisták sem kívánják oly mohón, legalább nem egyszerre a reformnak legmesszebbható keresztülvitelét, a mennyiben *berik a választói jogosultságnak lehető széles kiterjesztésével!* — Egyszóval valami történt. Ő felségét megdöbbentették az osztrák mozgolódások, vagy a budapesti utcai viaskodások, a kormány viszont attól hökkent meg, hogy a fegyver ilyenképpen hátrafelé sült el, mert most már az ellenzék sem lehet nem akarással vádolni, ennél fogva a nagy okvetetlenkedés véget ért és a veszekedő kardal is fuvaltszerű nyögdelésbe csapott át.

Valamikor a nemzetiségek tapasztalhaták, hogy Bécsben bizni oktalanság, tapasztalják most a nemzetköziek is. Kénytelen kellen belátták, hogy sem Bécsnek, sem Kristóffynak nem lehet hinni, „vezéreik“-nek (kik egyszerre fujnak a szájukból hideget és meleget) még kevésbbé. Megbízhatnak a nemzeti ügy vezetőiben, kik nem bécsi ösztönzésből, nem is csalafintaságból, de a népjogok ő zinte becsüléséből kiindulva, valósítják meg a nagy eszmét, úgy

azonban, hogy ez nem bénítására, de megerősítésére szolgáljon a nemzet ügyének.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 12.

Báró Fejérváry Géza miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott s a politikai világban valószínűnek tartják, hogy a holnap kihallgatás valami döntő fordulatot jelent. Azt kombinálják, hogy az utolsó audiencia alkalmával a király az eseményektől tette függővé az elhatározást, hogy milyen irányban terelje az ország ügyeit. Mivel azóta többféle kibontakozási akció indult meg, a melynek megvolt az eredménye, hogy az országgyűlés a tizenkilencediki elnapoló kéziratot tudomásul veszi, a korona változott szituáció elé került, amelynek új álláspont vállalása felel meg. És így minden ok megvan arra, hogy feszült figyelemmel várjuk azokat a híreket, amelyeknek ez az audiencia lesz a forrása.

(A „haladók“ nevetnek.)

A haladó körben tegnap este miniszterek jelenlétében mondta nevelve az egyik képviselő:

— Az a legnagyobb naivság, hogy azt találgatják, mit ajánl Fejérváry a királynak, amikor csak természetes (?) hogy a felség nem tőle kér utbaigazítást hanem ő utasít. A miniszterelnökön áll aztán a választás, hogy követheti-e az utasítást vagy pedig nem. Igen nyugodtan hiszem, hogy a baloldal még öt év múlva is izgatottan fog kombinálni Fejérváry minden bécsi utazása alkalmával, vajjon végre eljött-e az ideje?

(Nem engednek.)

A kormány derék gárdája boldogan dörzsölgette a markát és báró Fejérváry Géza is emelte ezt a jó hangulatot. Kijelentette, hogy a koronának az a nézete, hogy ha egyáltalán lehetne szó a mostani kormány felmentéséről, ez csak akkor következhetik

be, ha a baloldaltól teljes kész és minden más párt támogatásától garantált kormányzati programot terjesztenek elébe. Sem az udvar, sem a kormány semmiféle kezdeményező lépést a kibontakozás irányában nem tesz, mert a királynak az a nézete, hogy a koalíció szakította meg szeptember 23-án a tárgyalások folyamatát s így a koalíciónak kell azt újból felvennie.

(Lukács és Széll.)

Ezek után csakugyan kevésbé jogosult a béke reménye, akármenyire áhitozzák is. Minden lépés és minden látogatás garmadával hullajtja az olajágakat. Az a körülmény, hogy tegnap Széll Kálmán fölkereste Lukács Lászlót és két óra hosszat konferált vele, az izgatott kombinációkat özőnével indította meg. Pedig — amint értésülünk — ez a tárgyalás is tisztán a december tizenkilencediki dolgokkal és a pártok magatartásával foglalkozott és az erre illetékeseknek tartott tényezők azt emlegetik, hogy a képviselőház ülése előtt a helyzet általános szanalásáról komoly és beható tanácskozások nem várhatók. Ezután — azt hiszik — Lukács László fogja megkísérelni, eredményes lehet-e a békeakció? A tapogatózás munkájában különben ma elért báró Bánffy Dezsőig, akinél hosszabb látogatást tett. Hogy ennek a sok társalgásnak a vége nem lesz-e az országgyűlés feloszlátása, amit a kormány most már a saját torz-logikája szerint — amihez gróf Tisza István szolgált neki példával — minden törvényes akadály nélkül cselekedhetik meg, ez már más kérdés.

A politikai világ hangulatát különben a függetlenségi párt tegnapi választói jog melletti megnyilatkozása uralja. Ez a határozat keresztvuzás a kormány számításain, melyekkel ezt a nevezetes kérdést gyűjtőanyagának dobta be a politikai harcok közé s maga állva legtávolabb attól a szándéktól, hogy a taktikája eszköztét célnak tekintse. A függetlenségi párt határozata, amely irányító hatással van a koalícióra is, kivette a kormány kezéből az agitáció vesszőjét és saját fegyverükkel veri meg Fejérváry szerencselovagjait.

rajta. Az e vidéken gyakori nagy kőd idején a vitorlászajókat gyakran fenyegeti az a veszedelem, hogy eltévesztik a helyes irányt. A helyzet borzasztó. Ilyenkor a szegény tengerészek egyszerre maguk előtt látják egy másik hajónak az árnyképét, a mely nagy biztonsággal halad tova. S a szegény tengerészek ösztönyszerűleg követik az árnyat, a mely hitük szerint biztos kikötőbe vezeti őket. De a „Halottak hajója“ vagy örvénybe, vagy Norvégia vagy Skócia sziklához csalja őket s mint a pára, eltűnik abban a pillanatban, a mikor a szegény tengerészek a veszedelemből már nem bírnak szabadulni.

— De ennek a kísértetes hajónak csak van kapitánya? A sápadt, fekete ruhás hollandi?

— Szó sincs hollandi kapitányról. A hajónak a neve „Hollandi“.

— Hogy-hogy?

— Már az ő korban is norvég és dán tengerészek hordták fát a hollandi hajógyártóknak. Erre a fa szállításra különös formájú hajókat használtak, — a melyek mindenki ismert s ezeket a hajókat, a melyeket a Hollandiával való fakeskedést köz-

vetítették, egyszerűen „Hollandiaknak“ neveztek. A „Bolygó hollandi“ tehát nem egy személynek, hanem magának a kísértetes hajónak a neve, a mely a tengeren repülő látszik s sziate varázserővel vonja maga után az eltévedt hajókat.

— Értem. De a „Hollandi“ mégis komor külsejű, kísértetes hajó, a mely a hajósoknak bizonyosan feltűnik. „Fekete árboe és vörös vitorla“ a díze Senta éneke szerint.

— Minden régi vitorlászajónak szeszített árboea és vörösszínű vitorlája volt. Mivel ez a kísértetes hajó minden más hajóhoz hasonlít, épea azért követik a tengerészek egész bátran.

Hát a hajó kapitánya?

— Átkozott, mert vétett az Isten ellen. Semmi egyebet nem tudunk róla. Néha partra száll s keres egy nőt, a ki hűséget esküszik neki s kész arra, hogy kövesse őt, — a mivel bűnhődésének véget vetne.

— És talál végre ilyen nőt? Hiszen Senta szerelmével végre is megváltja őt.

— Egyszer partra szállott, innen nem messze egy szigeten, a melyet azóta elnyelt a tenger. Mikor a kapitány odaérkezett, egy

hajósna a násznépe épen akkor ment föl a templomhoz vezető lépcsőken. Az elátkozott odament s nyers hangon így szólt: „Egyedül, négy szemközt akarok beszélni a menyasszonnyal.“ Mindnyájan félre álltak, aggodva a szülők, a vőlegény s a barátok. A kapitány egy kis ideig halkán beszélgetett a menyasszonnyal. Hogy mit mondott neki, azt nem tudja senki. De aztán csodálkozva látta mindenki, hogy a fiatal leány a sápadt emberi saját jószántából követte az elhagyott hajóra s a nélkül, hogy valakitől elbucuzott volna, vagy a családját sajnálta volna, — ott hagyta a templom küszöbén a vőlegényt.

— És aztán? Hiszen ezzel megváltották az átok alól, mert ez a nő csak hű volt hozzá?

Az öreg jütlandi tengerész hallgatott egy kis ideig s aztán fleigmatikusán így szólt:

— Alig hiszem, hogy hű volt hozzá, mert én fiatal koromban még láttam a „Halottak hajóját.“

Ékszer vásár! legjobb karácsonyi ajándékok! a legszebb ékszer ujdonságok
Lőkövits Arthur óriásilag megnagyobbított raktárában.

(Fejérváry fegyverkezik.)

Fejérváry különben folytatja minden békehir dacára fegyverkezését az erőszak és a törvénytelenység idejére. Ma ismét szaporította az ügyészi „táborkart” dr. Sélley Barnabás pestvidéki ügyészt és dr. Pataky Gyula ügyészt kinevezte a budapesti főügyészséghez főügyészi helyettesekké s dr. Vizleadvay Imre főügyészi helyettesét, az ügyészi kar egyik derék, hazafias, magyar érzésű tagját az ítélőtáblához bírónak nevezte ki, hogy ne álljon utban.

(A szabadelvűpárt értekezlete.)

Az országgyűlési szabadelvűpárt — mint értesülünk — hétfőn d. u. 5 órakor értekezletet tart a dec. 19-iki ülés tárgyában.

(Kaas Ivor a koalíció ellen.)

Báró Kaas Ivor, a néppárt tagja, tegnap levelet intézett a vezérő bizottsághoz, hogy miután a függetlenségi-pártnak tegnap, az általános szavazati-jog ügyében hozott határozatát veszedelmeknek tekinti nemzeti szempontból, a koalícióból kilép. Ösmerve a derék báró hevülékeny temperamentumát, az ő legujabb szenzációja nem bír semmiféle jelentőséggel.

(Főispánok dolgai)

Szélesöd. paktumos nyugalom uralkodnék mindenfelé, ha a főispán urak nem szaporítanák a gyuanyságot. Ma Nógrád vármegye új főnöke beszélt magáról. Gróf Berchtold László — feldühödve az ellene kimondott általános bojkott miatt is — megjelent a vármegye házában, nem is egyedül, hanem 80 csendőr kíséretében. Letépte a tanácssteremre illesztett pecsétet és elfoglalta a főispáni hivatait. Kitűzték a gyászlobogót.

Midőn Berthold gróf több órai időzés után a vármegye házáról a pálya udvarra indult, hogy még a délutáni vonattal Budapestre utazzék, egy mellék utcából tüntetők rohantak elő, akik közönségesen üdították feléje. Egy kö a főispán combját találta. A tüntetők megfélemezésére katonaságot kellett kivezényelni, mely szuronyrohammal tudta csak megvédelmezni a nép dühétől a főispánt, aki a zavargás folytán lekészt a délutáni vonatról és csak este utazhatott el a városból. A tüntetők közül a rendőrség két embert letartóztatott.

(A nemzeti ellenállás.)

A nemzeti jogok védelmében lépett előbbre Sopron vármegye mai közgyűlése. 271 szóval 2 ellenében kimondták, hogy a megye az új főnököt nem igtatja be, a tisztviselőknek megtiltván egyúttal, hogy a folyó hó 14-ére kitűzött közgyűlésen megjelenjenek.

Lázár György Szeged város polgármestere a városi törvényhatóság utasítására a főispáni hivatalban levő

összes butorokat kitelepíttette és a helyiségbe beköltöztette az iparhatósági hivatalt.

(Fejérváry kihallgatáson.)

Ma délután miniszter tanács volt, mely után Fejérváry miniszterelnök Bécsbe utazott. A miniszterelnököt holnap délelőtt fél 11 órakor a király kihallgatáson fogadja.

NAPI HIREK.**Kubelik Amerikában.**

— dec. 12.

A legbájosabb magyar asszonynak férje Kubelik Ján, a világhírű hegedűművész, ki egyszerre mint debreceni polgár is, most Amerikában aratja a babérokot.

Megérkezését már előre jelezték az amerikai lapok s a newyorki kikötőben ezekre menő közönség várta a párszáz tehetségű művészt, ki Amerikába ment, hogy ott a klaszikus művészetnek mentül több híveket szerezzen.

Különösen sokan várták a csehek közül, kik elváltak ragadtatva, hogy földiök oly tüseleményeszerű játékkal fogja gyönyörködtetni az amerikaiakat.

Érdekes dolgot írnak a lapok a megérkezéséről s ha lehet bínni a betűnek, úgy egy keveset különösen hangzik, hogy a megérkezéskor a nagy hegedűművész nyakában régi muff lógott s abban rejtgette ujjait, nehogy elfagyjanak.

A csodálkozó újságíróknak mosolyogva magyarázta meg, hogy minden ujját darabonként 5000 dollárra, s két kezét összesen 50 000 dollárra biztosította minden baj ellen, de a biztosító társaság kikötötte, hogy a téli időben szőrme-muffot hordjon.

Csak hogy megérkezett a nagy művész, ha a hegedűje megszólal, akkor lesznek csak igazán a jenkik elragadtatva s valószínűleg az amerikai magyarok nemzeti színű szalagja sem fog hiányozni.

Napról-napra.

— december 11.

A kitejédt szavazati jog
Mellet a hon minden pártja . . .
Rég meg lenne, ha az ügybe
Magát dibdáb nép nem ártja.

Nem kell ide l i g a, nincsen
Annak buzgóbb híve nálam.
Csak erődjét nyerje benne
A magyar nemzeti állam!

„Fel a kalappal!”

— dec. 12.

Ez a jelszó a neve az új egyesületnek, ha ugyan napjainkban, amikor már se szeri se száma az egyesületeknek, egyáltalán szó lehet új, vagy legujabb egyesületről. Ez a legujabb egyesület Stadlim poroszországi városkában alakult meg és mint már a címe is elárulja, nem tartozik a közönségesek közé.

Az egyesület alapszabályainak mindössze három paragrafusa van:

1. Tag lehet minden férfi, aki a harmincadik életévét betöltötte.

2. Az október elsejétől május elsejéig terjedő időszakban minden tag katonásan üdvözli egymást egyszerű tiszteletgöccsel.

3. Tagsági díj nincs, helyett minden tag kötelezi magát arra, hogy a mit orvoson, gyógyszeren — és kalapkimélésen megtakarít, a maga becslése szerinti értékben jótékony célra az egyesület rendelkezésére bocsátja.

A „Fel a kalappal!”, amint látszik, a jótékony és a közegészség ügyét fogja szolgálni, ezért figyelemreméltó és mert kevés alapszabálya van, azért az egyesület komolynak is mondható. (Tudniillik az alapszabályok mennyisége rendesen fordított arányban van az egyesületek komolyságával.)

Maga az eszme, amelyet ez a parancsoló cím propagál, nem új a hidegebb időszak beálltával minden esztendőben hol itt, hol ott fölmerül, anélkül, hogy azért bárhol is általánossá válna és elfogadnák.

A kalapnak le nem emelése oly éles ellentétben van az egész Európában elterjedt szokással, hogy eddig még alig akadnak olyanok, akik ellenszegültek volna ennek a káros illemtani szabálynak. A kalapleemeléssel való köszöntés — különösen a hűvösebb évszakban — veszedelmes, orvosok is mondják, ennél farcsább, hogy eddig nem akadott valami világáros, mely a köszönésnek ezt a módját kiküszöbölte volna és éppen a stadlimiek az elsők, akik megtörtek a jeget. Ami mellett még csak illetlenséggel sem lehet vádolni őket, mert hiszen — jótékony célra való tekintettel tartják fejükön a kalapot.

Hátha Debrecenben is próbát tennének a stadlimiek ujításával?

— A karácsonyi vásár, melyet a Szt. Erzsébet egyesület most először rendezett, rengeteg nagy közönséget vonzott a Bikába. Hozzáértők 8—10 ezerre teszik a közönséget, mely a csuf időjárás dacára vasárnap, az első napon, reggel 10 órától este 7 óráig — a déli órák kivételével — fel és alá hullámozott. — Az áruk csakhamar elkelték, már vasárnap d. u. alig volt kapható valami az egyesület tárgyaiból. A kereskedők, kik díszes sátorban árulták a legkiválóbb holmikat, sem állottak tétlenül. A jó zene és a még jobb enni és inni való pompás hangulatba hozták a közönséget. Hétfőn este 5 órakor volt a sorsvétel, mely óriási közönség jelenlétében Vetéssy Béla tb. kapitány, erre kiküldött biztos vezetése alatt történt. Az első nyermény, Bosznay tanár egy pompás aquarell festménye díszes keretben, a 3. sz. sorsjegyre esett, a szerencsés nyerő volt Vinnay Márta. Az összes kihuzott számok hiteles jegyzéke Csanak József ur tiszletének kirakalában látható és ugyancsak az ő házában a nyermények át is vehetők.

— Siketnémák segélyezése. A debreceni „Siketnémákat Gyámoltó Egyesület” arra kéri a jószívű emberbarátokat karácsonyi ajándékokkal lepnék meg. Hadd legyen egy évben egyszer ott, a szomorúság tanyáján is öröm! Hadd fakassza szóra ajakát annak a 49 siketnéma tanítványnak a mi irántunk érzett felebaráti szeretetünk. Az intézet igazgatósága (Csapó-utca 35. sz.) a siketnémák karácsonyfájára érkező akár

Legszebb karácsonyi vásár! Óriási választék ékszer különlegességekben
bámulatol olcsó árakon **HELVETIA ARTIFUR** — órák, ékszerész,
új boldog megújított rakományban.

pénzbeli, akár természetben való ajándékokat hálás köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáznai fog.

— **A népségélyző bank.** A 10 filléres heti betétekkel alakított „Népségélyző Bank” m. sz. már elfoglalta helyiségeit a Lamprecht palotában Piac-u. 42. sz. a földszint az udvarban és könyvecskéi kiadását a mai napon megkezdte. Ezen, különösen a szegényebb néposztály érdekeit előmozdító intézet iránt oly nagy az érdeklődés, hogy az alapítók élükön Domahidy Elemér főispánnal, a legszebb reményeket táplálják az iránt, hogy rövid időn belül gazdasági életünk hatalmas szervévé fejlesztesse az új pénzügyintézetet. Érdeklődőknek szívesen szolgál felvilágosítással Geréby Pál ügyvezető igazgató, kit már telepítései révén ugy ismer városunk népe, hogy ha anyagi helyzetén bármiképpen könnyíteni akar, legnagyobb bizalommal fordulhat hozzá. Itt említjük meg, hogy a Népségélyző Bank m. sz. pénztákn tartott ülésén főkönyvelőnek Rudolff Imre pénztárnoknak Ganofszy Lajos urakat választotta meg. A kik ezen állásokra pályáztak, beadványukat visszakaphatják Geréby Pál ügyvezető igazgatótól.

— **A Nemzeti Kaszinó és Rudnay.** A Nemzeti Kaszinó igazgatósága szombat este tartott ülésén foglalkozott Simonyi Dénes kaszinói tagnak, Rudnay Béla főkapitány kizárására vonatkozó indítványával. Az igazgatóság az indítványt egyhangulag visszavetette.

— **A cár és a ballerínák.** Oroszország nagy része elfordul a cártól. Hanem a cárnak megmarad a vigasztalása: hívek maradnak hozzá a ballerínák. A ballerínák nem szeretik az orosz demokrácia-füst és vérszagu levegőjét: ők a cárral tartanak. A Main inja ugyanis hogy a császári színház ballerínái a következő föliratot intézték a cárhoz:

„Felség! E kínos napokban, mikor a szív sajog a haza szerencsétlenségeinek láttára nem fojthatjuk el érzelmeinket és kötelességünknek fogjuk tartani, — hogy kifejezést adjunk rendit hetetlen hűségünknek. — Felség! — Hígyje, mi kötelességünket, amennyire szerény erőnktől telik, úgy fogjuk teljesíteni, mint azelőtt. Mindig hívek maradunk hazánkhöz és felségedhez és készek vagyunk akár életünket is föláldozni.”
Nyugodtan alhat a cár . . . Támogatják a ballerínák.

— **Szerencsétlenség a sinek között.** Máramaroszigetről írják: E hó 10-én a máramarosziget-körösmezei vasút egyik állomásán Kaisz mozdonyvezető oly szerencsétlenül állott a robogó vonatnál, hogy a szél odakapta kabátja szárnyát a lokomotívhoz, Kaisz a vágányok közé esett és a vonat keresztül ment rajta. Lábát és kezét a vonat elmeteszte és a szerencsétlen embert félholtan emelték ki a sinek közül.

— **A mikádó jövedelme.** Egy angol folyóirat érdekes adatokat közöl a mikádó bevételeiről. Eszerint a mikádó évi civillistája 6 millió korona. 2 millióra rugnak a Kina által tíz év előtt fizetett hadikárpótlásból a mikádónak juttatott 40 millió korona értékű vagyon kamatai, ezenkívül 1 milliót hajt a mikádónak mintegy 20 millió korona értékű magánvagyon. — Még külön kétmillió jön be roppant területű erdősegeiből. Évi jövedelme így összesen 11 milliót tesz ki. Minthogy azonban az uralkodónak hatvan tagból áll, ezek között 11 családos és 4 özvegy hercegnőből, — akikről többé kevésbé a mikádónak kell gondoskodnia — ez az összeg meglehetősen kevésnek mondható.

— **Zsebmetsző szamaritánus.** Berg Sándor bagosi boltos tegnap este valami dolga miatt bejött Debrecenbe. Itt minthogy az idő már későre járt, egyenesen Garai utcában lakó rokonához indult akinél az éjjel szándékozott tölteni. A Jókai utcán ha-

ladt, amikor hirtelen a szívéhez kapott és eszméletlenül rogyott össze. Egy nyúlókn fiatalember szamaritánusi érzelmet színelve futott a szerencsétlen ember segítségére. Vizet is kerített valahogyan és sikerült eszméletéhez téríteni a kövezeten fekvő embert. Berg megakart köszönni a felebaráti szíveskedést, de az ifju szamaritánus gyorsan elszellett. A boltos ekkor önkéntelenül a zsebéhez kapott és ijedten vette észre, hogy pénztárcáját, melyben szerencsére csak huszonhét korona volt, a nemeslelkű ifju ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **A karácsonyi postaforgalom.**

Demény Károly postaiszolgálati igazgató a következő közérdekű figyelmeztetést intézi a közönséghez:

A karácsonyi és újévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: Pénzt, ékezet más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra falada, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és esekélyebb sulyú tárgyakkal pedig erős csomagolópapír használandó. Vászona vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göbnélküli zsinegekkel többszörösen és jól szorosán átkötni, a zsineget keresztelési pontjain pedig pecsétviaszszal lezárni kell. A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó. 3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címírataiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő. A rendelkezési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácsákára irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell köti. A papírlapokra irt címetek mindig egész terjedelmében kell a burkolatra ragasztani. Fellette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címrát összes adatait fel tüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címrát leesnék, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címrát felső részén is kiüntesse. 5. A csomagok tartalmát úgy a címráton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló élelmi-szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (buszmenü, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címírataira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirtandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

— **Holttest a ládában.** Mint Newyorkból jelentik, rettenetes gyilkosságot fedeztek fel Albanyban. Roppant fojtó büzt éreztek az egyik nagy bérház lakói, mire bementek az egyik lakásba, ahol Hammond John és felesége laktak. A fojtó büz a konyhából jött. Ott a tűzhely helyén állott egy láda nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy a belőle kiáradó büz a felette lévő nyíláson a kéményen keresztül elillanjon. Felnyitották a ládát, mely kötéllel volt lekötve. Egy mézszal befedett holttestet találtak ott, Hammondné holttestét. Hammond John, a férj, két hét előtt eltűnt, 35 éves volt, felesége pedig 57. Ráunt öreg feleségére, kit a ládába zárt s aki ott megfűt. A gyilkost kutatják.

— **A „Bob herceg” Berlinben.** Bakonyi, Martos és Huszka operettje, a „Bob herceg” Bécs után, ahol a bemutatója nem nagy sikerrel járt, — mint értesülünk — most a német fővárosban is színpadra kerül. A magyar szerzők operettjét a berlini Central Theater fogja bemutatni, ahol ezidőszent is magyar művészuó, Kúry Klára vendégszerepel. A Central-Theaterben, amelynek igazgatója, Ferenci, tudalevőleg szintén magyar születésű, Werner Frigyes tenorista fogja játszani Bob herceget.

— **Az inasok esti iskoláztatása ellen.** A városi tanács az ipartestület, ipar és kereskedelmi kamara és az iparos tanácsok bizottság egyértelmű véleménye alapján elhatározta, hogy az iparostanoneok nappali oktatását rendeli. Ez az üdvös intézkedés annál is inkább szükséges, mert az esti órákban az inasok nem mennek az iskolába, hanem a szakegyletekbe. Bár az új rendelkezés az iparosokra káros, mégis inkább belenyugszanak a nappali iskoláztatásba, mert a szakegyletekben ellenük bujtogatják az izgatók az inasokat. A főkapitány erélyes rendelkezésére ugyanis kevés fogantatja van, mert „Az ifju munkás” című szociálistá lap sok példányban jár Debrecenbe és izgatásának — sajnos — van is eredménye. A nevezett lap csak úgy tájékoztatja a mesterek ellen és szervezkedésre buzdítja az inasokat, hogy legyenek öntudatos proletárok és ne tőrjék a mesterek zsarnokságait, hanem alakítsanak szakegyletet, tömörüljenek a világot megváltó vörös lobogó alá, stb. Szóval a népbolondítás nem sokára behatol már a gyermekszobákba, hogy pusztító, romboló munkáját megkezdje ott is. Itt az ideje, hogy végét vesse a hatóság a már féket nem ismerő izgatásnak.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozásokot jelentették be: Dózsa Károly ev. ref. 2 napos, Weisz Proskó izr. 3 éves, özv. Jóna Mihályné ev. ref. 69. éves, özv. Kohn Ignácné izr. 73 éves.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképész, mesterségi és fényképnagyítási műterem Piac-u. 44. dr. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképfelállítás a műterem kapubejáratánál levő kápraktában.

x **Papa! Mama! baba! Mentze.**

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az *Iziz* hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

x **Olcsó és szép gyermek játékokat háztartási cikkeket és mű iparúkat Mentze áruházában vásároljon.**

x **Jeles orvosok bizonyítják,** hogy csusz és köszvényes betegeiket a híres Zoltán-féle kenőccsel gyógyították meg s ezért jó azt mindenkinek tudni, hogy ott, hol csusz és köszvényes megbetegedések fordulnak elő, nem kell sok mindenfélével próbálkozni, hanem hozatni kell egy üveg Zoltán-féle kenőccset s akkor pár nap alatt meggyógyul a beteg. Egy üveg ily kenőcs ára 2 korona. Zoltán Béla gyógyszerárában Budapest, V., Szabadság tér.

x **Pénz, szivar és cigaretta tárcák és kézi táskákból gyönyörű ujdonságok érkeztek Mentze áruházába.**

x **Legszebb karácsonyi ajándék.** A m. kir. főposta mellett van *Harth* Gusztáv fényjárdája, mely a legmodernebbül van felszerelve s hol a fényképek a legremekesebb kivitelben vannak előállítva. Ki jutányos árral s szép képeket óhajt, bizalommal forduljon a céghez.

x **Iró és dohányzó készletek, gyertya és gyu atartók (aufzatzok) díszítalak rendkívül olcsó árak mellett Mentze áruházában.**

x **Budapesti ujságírók almanachja.** Pompás kiállításban, gazdag, változatos és igazán értékes tartalommal jelent meg a Budapesti Ujságírók Egyesületének 1906. évi Almanachja. Ez a második évfolyam csaknem 400 oldalra terjed a nagy kvart alakú kötet, mely több, mint száz magyar íróak jelesebbnél jelesebb munkáját tartalmazza; de ezen kívül a magyar közélet sok kitűnősége is hozzájárult kisebb nagyobb dolgozatával a nagyszabású kötet tartalmának gazdagítására. Az Almanach írói közt ott vannak a magyar irodalom összes nagynevű munkásai és az új nemzedék kitűnő tehetségei. A közélet férfiai közül irtak az Almanachba: Vaszary Kolos hercegprímás, Vekerle Sándor, Apponyi Albert gróf, Kossuth Ferenc, Csáki Albin gróf, Tisza István gróf, Zichy Jenő gróf, Prohászka Ottokár püspök, Bánffy Dezso báró, Berzeviczy Albert, Széll Kálmán, Széchenyi Gyula, Zichy Nándor gróf, Wlassics Gyula, Dániel Ernő báró, Zichy Géza gróf, Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, Szász Károly a nemrég elhunyt református püspök, Láng Lajos, Thaly Kálmán, Hegedüs Sándor, Illafalvi Sárkány Sámuel, Madarász József, György, Endre, Beöthy Zolt, Somló Sándor, Kiss Aron ref. püspök, Szemere Miklós, Korányi Frigyes, dr. Zsilinszky Mihály, Darányi Ignác. A tipografia is gyönyörű munka, irodalmi tartalmát igen gondosan megválasztott pompás képek, mint műmellékek díszítik. Ezek között látjuk Bizari Sándor, Edvi Illés A. Glatz Oszkár, Katz Endre, Lotz Károly, Magyar Mannheim Gusztáv, Pálffy Csalosz, Strobosz Frigyes, Sinnyei Merse Pál, Thorma János, Vaszary János és Zemplényi Tivadar festményeit kitűnő színes reprodukciókban. Az Almanach szerkesztői Cziklay Lajos az ujságírók egyesületének alelnöke és Szathmári Mór az egyesület főtitkára először irtak a kötetben, melyben szeretettel ajánlják a könyvet a magyar olvasóközönség figyelmébe. Elmondják, hogy a munka támogatása által a közönség nemcsak egy jeles könyvet szerez meg olcsó áron, hanem egyúttal humanus dolgot is végez, mert az Almanach tiszta jövedelme a Budapesti Ujságírók Egyesületének segítő alapját gyarapítja. — Elmondják, hogy az alap kilenc esztendői fennállása óta 444 eszben 55,832 koronára rugó kamat nélküli segítő kölcsönt adott anyagilag súlyos helyzetbe jutott pályatársaknak 10000 koronával segített vidékről feljött, illetőleg Budapesten átutazó külföldi ujságírókat ezenkívül ujságírók özvegyeinek és árváinak ellátására közel 20 000 koronát adott. Ez idő szerint 5 özvegyet és 11 árvát lát el minden szükséggel. Valóban ez a jeles és szép könyv mindenképen érdemes arra, hogy minél többen megvegyék, hogy minél többen gyönyörködhessenek benne. — Az Almanach a Korvin Testvérek könyvnyomdájából került ki de kapható minden könyvkereskedésben. Megrendelhető a Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja kiadóhivatalában IV. kerület, Magyar-utca 8. szám. A 10 korona Támogatók díszkiadása 20 korona. Gémántkiadás 100 korona.

x **Británia angol új ezüst dísz tárgyak ma a legdivatosabbak, mesés nagy választék Mentze áruházában.**

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Szerda, dec. 13.: „Csepürágók“ operette. (B)
Csütörtök, dec. 14.: „Kornevillei harangok“ operette. (C)
Péntek, dec. 15.: „Veér Judith rózsája“ regényes színjáték. (A)
Szombat, dec. 16.: „Csöppség“ énekes vigj. (B)

Színházi hírek.

— dec. 12.

Csepürágók. Holnap ez a bájos zenéjű operett kerül színpadra, ugyan olyan fényes kiállításban mint az első előadásokon. Az előadás érdekességét emelni fogja az a körülmény, hogy Boállfőri szerepét Békefi Lajos játssza és énekl, a kije szerepben legalább husszor lépett fel Nagyváradon. A délelőtti pénztárnyitástól ítélve az előadás iránt szép érdeklődés mutatkozik.

*
A „Kornevillei harangok.“ Piamquet klasszikusan szép zenéjét lesz alkalmunk hallani csütörtökön este, amikor is a Kornevillei harangok reprize lesz. Az előadásban Főty Frida, Pozsonyi Lenke, Polgár Sándor, Szabó Gyula, Békefi Lajos és Árkossy Vilmos játsszák most is a főbb szerepeket.

*
„Bolygó görög“ operett próbái serényen folynak. A darab főbb szerepeit. Főty Frida, Radó Anna, Békefi Lajos, Polgár Sándor, Árkossy Vilmos, Sarkadi Vilmos és Deéssy Alfréd. játsszák A kiállítás díszletekben a kosztümökben igen fényes lesz.

*
A „Külföldi hercegnő.“ Béli Izor és Fejérnagy operettje lesz a szezon legközelebbi énekes újítása a Bolygó görög után. A Népszínházban nagy sikert aratott darabot. Zilahy igazgató megszerezte előadásra.

* **Csöppség.** Fényes Samu darabjának mai, harmadik előadása mai is telt ház előtt folyt le a nagy tetszéssel találkozott. Érdemes e fölött elidődni. Jó az első felvonás, a melyben az ügyvéd-szerző — bizonyára abauji, zempléni, sárosi praksisának jól kiaknázott alapján — mesteri tollal festette meg a felvidéki gentry szomorú züllését. Erős realizmussal megrajzolt kép, a melynek hatását emelte a stilszerű keretet szolgáló kiállítás és kitűnő rendezés. De miként vagyunk a 2. és 3. felvonással? Ez a két felvonás — a melyben a „Csöppség“ nek nevezett gyermekleány dominál — nem igaz, nem felel meg az életnek és mégis szép, mégis csak tetszett. Ilyen minden baj eligazítására teremt, minden szívet hatalmába kerítő, ha kell alázatos, ha kell erőlyes, erre minden alapnevelés, tapasztalás és jó példa nélkül is képes gyermekleányok csak is a romantikában találhatók. A Jókai Mór, a Boz Dickens és a német írók regényeiben élnek és — a mint már mondtuk — a színpadól, a könyvből nem igen lépnek ki az életbe. A hatás mégis megvolt, még pedig azért, mert a szerző a közönség szívére akart hatni. Ez pedig hálás feladat, mert a közönség szívesen szolgáltat igazságot a zaklatott ártatlanságnak, a küzdő erőnynek. Ezzel van a rokonszenve, ezek győzedelmének örvend és tapsol igazán. Fényes Samu felismerte ezt a régóta elhanyagolt igazságot és bebizonyította, hogy a színművészek sikert érhetnek akkor is, ha az embereknek nem csupán rossz tulajdonságaira (az érzékek felizgatására) hanem jobb érzéseinkre is építhetnek. Ezt — természetes — raffinált színpadi ismeretekkel támogatta. Ha egy-két író elkezdte, folytatni fogja a többi is; lám a Vígsház is kezd fehér ruhában mutatkozni. Ez pedig jó remény a mostani dekadenciával szemben. Zilahy Gyula fényes művészete, Szabó Irma meglepő fejlődést mutató, kedves játéka, Szakács Andor alakításának nagyszabású realizmusa, Markovics Margit erős jellemző képessége Szakácsné pezsgő vidámsága és az egész előadás nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a „Csöppség“ ma is fényesen dokumentálta, hogy a szezon (mint a „Takarodó“-ban is)

a perfekt előadások jegybe fordult. — Még egyet. Mint ma is látjuk, a színházban bevett szokássá vált, hogy a színészek mondókáikban reklámokat csapnak egyes vendéglősöknek és üzleteknek, némelyek keresztnevét egész komázva emlegetvén. Hát ez nem járja, ez nem nagy színpadra való móka, ez sértő és izléstelen fogás. — Erről tessék leszokni, mert hiszen a színházat nem csak egyes illetéktelen becézett üzletemberek támogatják, hanem az egész közönség. A ki színházi reklámot akar, az hirdettesse magát a vasfüggönyön, amely függönyön túl a névnek semmi keresni valója nincsen.

YAVIRATOK.

A cár manifesztuma.

(Az orosz alkotmány visszavonása.)

Budapest, dec. 12. Szentpétervárról jelentik: Witte gróf kijelentette ama véleményét, hogy amíg a rendemberei nem egyesülnek az anarchia ellen, addig az ország helyzetét igen komolynak jellemezheti. A kormány rendithetetlenül kitart a manifesztum mellett. Jövendőlésekbe nem hoesátkozik, nem lehetetlen azonban, hogy ha az anarchikus állapotok így tartanak, a manifesztumot a cár kénytelen lesz visszavonni.

Megsemmisített választás.

Budapest, dec. 12. Turócszentmártonból jelentik: Dr. Mudrony János és Thonka Markoviczky László törvényhatósági biztagok kostyáni választását az utolsó fórumon a közigazgatási bíróság is megsemmisítette a választás alkalmával történt szabálytalanságok miatt. Mindketten a től tulzó párt hívei.

Budapest Rudnay ellen.

Budapest, dec. 12. Budapest székesfővárosának mai rendkívüli közgyűlése kimondotta, hogy Rudnay Béla főkapitánynak a dec. 4-iki szocialistatüntetések alkalmával tanúsított, elégtelen magatartását elítéli, megkeresi egyúttal a közigazgatási bizottságot, hogy ellene a fegyelmi vizsgálatot megelőző eljárást indítsa meg.

Tüntetés a vallás mellett.

Budapest, dec. 12. Párisból jelentik: A francia Kanada több egyesülete elhatározta, hogy a francia parlament által elfogadott szétválasztási javaslat ellen való tiltakozásuknak oly módon adnak kifejezést, hogy a francia lobogó helyett Jézus Szent Szívével díszített lobogót használnak.

Budapesti gabonafőzség.

Budapest, dec. 12.

(Déli árszám.)

Buzakinálát mérsékelt, várakodó jó. Nyugodt irányzat mellett 16,000 méter-mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyébb gabonanemek közül tengeri nyugodt, a többi forgalom nélküli. Idő: derült.

Buza áprilisra	17.20—22.
Buza októberre	16.76—78.
Nov áprilisra	14.13—20.
Fab áprilisra	14.24—26.
Tengeri májusra	13.66—68.
Répes 1906. augusztusra	27.00—20.

Törvényszék.

Felmentő ítélet.

Esküdtszéki fátárgyalás.

(Saját tudósítónktól.)

— dec. 12.

Csonó Sándor hajdunánási lakos bűnperének tárgyalását, aki sógorát Nábráczki Andrást önvédelemből vasvillával agyonszurta ma folytatta az esküdtszéki bíróság.

A tanúk nagyobb részének kihallgatása már tegnap este véget ért, még néhányan voltak hátra közülök, akiknek sürgönyileg való beidézése a tárgyalás folyamán vált szükségessé. Ezek kerültek ma kihallgatásra. Vallomásuk mindenben megegyezik a többi tanukéval, akik kivétel nélkül valamennyien a vádlott javára vallottak.

Az ujonnan beidézett tanúk is részletesen ismertették a véres eset lefolyását, valamint annak előzményeit.

Előadták, hogy Csonó Sándort a vádlottat jóra való embernek ismerik, nem emlékeznek arra, hogy egy esetben is valakivel ellenségeskedett volna. A sógorával való viszálykodás annyira elkésztette, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. Utan utfélen hangoztatta, hogy a sógora üldözése elől a haláiba kell neki menekülni és hogy mintsem zaklatásait tovább szenvedje felakasztja magát.

Egyszer meg is kísérelte az öngyilkosságot, de még idejében észrevették cselekedetét és megakadályozták szándékában. Nábráczki is tudta ezt, de azért nem hagyott békét neki, sőt még inkább bántalmazta, üldözte.

A néhány tanu kihallgatása eltartott délig. Délután először dr. Isó János törvényszéki orvos szakértői véleményére került a sor, majd a perbeszéd következett. Szabó Bealan ügyész vádbeszéde után, dr. Abrahám Dezső ügyvéd mondotta el szépen kidolgozott jogi érvekben gazdag védőbeszédét, melynek végzetével megejtették a kérdések megszövegezését.

Miután az elnök ismertette az esküdteket a kérdéseket, azok visszavonultak határozathozatalra, Csaknem két óra hosszat tartott az esküdtek tanácskozása. Körülbelül öt óra volt már, amikor meghozták a verdiktet.

Ezután a törvényszék tagjai vonultak vissza ítélethozatalra.

Este 7 órakor hirdették ki az ítéletet, a mely szerint az esküdtek igazmondása alapján a vádlottat felmentette a bíróság.

Szerkesztői-posta.

Tátra. Az Ön által kért fogalmak nem éppen összefüggők, de rokonok. Plebiscitum — a nép összeségének megszavaztatása; a rómaiaktól vették át a Napoleonidák. Mob (angol) csőcselék. Smoke (angolul: szmók) a társaságban külsőségeket vakon átvevő, félművelt, egyszóval az átlagember megjelölésére használják. Snob (angolul: sznób) az uborkafára felkapott, elbizakodott ember; innen száobizmus.

Cs. R. P. Nem huzták ki.

Kiváncsiság.

(Csevegés.)

A napokban egy társaságban az asszonyi kíváncsiságról volt szó és egyebek közt fölvetették azt a kérdést is, miért kíváncsiabbak az asszonyok, mint a férfiak. — Egy hölgy élénken tiltakozott az ellen, hogy a nők kíváncsiabbak lennének, sőt ezt az állítást határozottan a gyöngédmegsértésének jelentette ki.

Sok fáradságba került megnyugtanni a szép asszonyt, aki előtt hivatkozni kellett a bibliai Lóth feleségére, akit az isten sóból ványgyá változtatott, mert kíváncsiságából visszatekintett az égő Sodomára.

A kiváncsiság tulajdonképpen nem is valami nagy hiba, ha mértéket tartunk benne, sőt határozottan lehet jó tulajdonság is. Dubois francia orvos 1831 ben Marseillen, amikor e betegségnek lényegét nem ismerték és a járványról olyan ellentétes nézetek uralkodtak, kiváncsiságból addig forgolódott a betegek körül, míg maga is megkapta a kolerát, melynek egyes fázisait leírta egészen addig, míg utolsót sóhajtott. Ez az orvos kiváncsiságával többet használt az emberiségnek, mint ezer meg ezer közönyös ember, a ki micsém érdeklődik az élet problémái iránt.

Az asszonyok kíváncsisága azonban egészen más természetű. Első sorban is sokkal kicsinyesebb. Vannak teszem azt asszonyok, akiknek az a szokásuk, hogy pusztán kiváncsiságból felbontják férjük leveleit, míg ellenben ők nagyon is rossz néven vennék, ha az ő leveleik hasonló sorsra jutna. A kíváncsi asszonyok nem gondolják meg, hogy ezzel mennyire magukra haragítják férjeiket. Egy meggyötört férj, hogy feleségét leszoktassa a levelek feltöréséről, egy barátja által olyan leveleket íratott magának, amelyek azután az eltölyedett nőt észre térítették.

Egy másik fajta az asszonyi kíváncsiságnak az, amikor a nő a férjét hazajövele után megostromolja kérdéseivel s tövirő-hegyire kikérdezi hol járt? mit csinált? kivel beszélt? stb. Az amugy is kimerült férfit ezáltal kényszeríti, hogy gondolatban újra élje át a nap eseményeit, ami rendkívül kellemetlen.

Van azonban olyan nő is, aki ezt azért teszi, hogy csatozzék férje örömeiben, gondjában, s ezenfelül jó tanácsokkal szolgáljon neki kritikus pillanatokban. Boldog az az ember, akinek ilyen feleséget rendelt a sors.

A nőnek ugyan kevesebb az élettapasztalata, mint egy férfinak, de meg van a nyugodtsága és tárgyilagossága, amelylyel sokszor jobban ítéli meg a dolgokat, mint egy férfi, aki a létért való küzdelemben néha fejét veszti.

Ha az asszonyok valósággal kíváncsiabbak is, mint a férfiak, ez nem valami erkölcsi fogyatkozás, hanem a kíváncsiságot éppen arra a forrásra lehet visszavezetni, mint a gyermekeknél. Aki keveset látott a világból, azt természetesen jobban érdeklik az egyes jelenségek, mint azt, ki a világ zajában él és sokat látott és tapasztalt. A gyermek egy-egy tiszta tábla, amelyre az élet írja reá vonásait. Mentől több esztendő repül el fölötte, annál sürűbbek lesznek a vonások s az újabb benyomások iránt mind érzéktelembek lesznek.

Igy a nők is keveset láttak és tapasztaltak, s igen sok új jelenség merül föl előttük, amely iránt igen érdeklődnek. Nem csoda tehát, ha az asszonyoknál a kíváncsiság mértéken felül kifejlődik.

A minap hallottunk egy esetet, mely élénken jellemzi némely nő kíváncsiságát. Egy háziur felmondott az első emeleten lakó urinőnek, aki rendkívül megharagudott e miatt s mindent elkövetett, hogy a háziur a felmondást visszavegye. De amikor ez irányban minden kísérlete meghiúsult, arra kérte a háziurat, hogy legalább mondja meg, ki csinálta házában a kályhákat, mert ő is ilyeneket akar csináltatni. E kályhák csövei ugyanis a szomszéd lakásból valósgos Dionisius-fülként közvetíttek minden hangot s az illető hölgy órákon át hallgatta a szomszédok legbizalmasabb beszélgetéseit, csupa kíváncsiságból. S valósgos tuskomorság vett rajta erőt, mikor arra gondolt, hogy többé ezt az élvezetet nem szeresheti meg.

A legkíváncsiabb asszonyok egyike volt Eugenia francia császárné, aki minden pikantéria, minden pletyka iránt rendkívül érdeklődött. A csiklandósabb eseményekről mindennap a rendőrtőnök tett neki jelentést. De ezenkívül is egész sereg kihordója volt és sokszor nem egy gavallér annak köszönhetette gyors emelkedését, hogy ki tudta elégíteni a királyné hirsomját.

Ilyen kíváncsi királynő volt a régi korban Messalina római császárné, aki azonban a legelvetemültebb asszonyok egyike volt. Palotájában orgiákat rendezett, de a részt-

vevő kegyencok nem dicsekedhettek el mulatságaikkal, mert alig léptek ki a termekből, lefejezték őket. Ők is kíváncsiságból mentek a császárné udvarába s kíváncsiságukat életükkel fizették meg.

Városi Színház.

Bérlet 65 szám (B)

Szerdán, 1905. évi december hó 13 án:

Csepürágók.

Operette 3 felvonásban 4 képben.

SZEMÉLYEK:

Melikorne, cirkusz igazgató	Sarkadi Vilmos.
Adeleida, neje	Sz. Gárdonyi T.
Zuzanne, kétél táncosnő	Fóti Frida.
Boffóri, bohóc	Békefi Lajos.
Pingouin, a világ legerősebb embere	Árkossy Vilmos.
Marion, menyasszonya	Sz. Pozsonyi L.
Paillasse André hadnagy	Tereyei Lajos.
Vallangougou báró, André nagybátyja	Kondor Ernő.
Vallangougou bárónő	Radó Anna.
Des Etiquetes gróf, zeneszerző	Deéssy Alfréd.
Freddy, lovászcsergő	Szakács Iluska.

Nyilt-tér.

szilárd és folyékony
 Szappan
 a bőrt fehérré
 és gyöngéddé teszi.
 Mindenütt kapható.

Glycerin szappan

ugy felnőtteknél, mint gyermekeknek a leggyöngébb korban a legkitünőbb tisztító szernek bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár Schandlbauer, Frühwald, Breus Károly Gusztáv, Schandlbauer stb. . . álltal legjobban használt.

Legjobb bajuszpedró

a híres Debreceni

"CIVIS" bajuszpedró

amely nem tép, de jól összetartja és nőttet a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó”-hoz DEBRECENBEN.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
E.-Bözörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
E.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
E.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs—Polgárfelé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs—Polgárfelé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Szestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	6	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (sznmölyvenat)	d. u.	3	29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Sziget felől — —	d. e.	4	31
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Sziget felől — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	31
	reggel	7	38
	d. e.	7	40
	este	6	22
	este	6	28
	d. u.	8	29
	d. u.	8	35
E.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
E.-Abony felől m. á. vasutól —	d. u.	7	54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs—Polgárfelől vás. hoz	reggel	5	35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	3	18

Legszebb

Karácsonyi és Újévi

ajándékok

bámulatos olcsó

árban

ROSE DEKSŐ

új ékszer-üzletében szerezhetők be.

Debrecen, Piac-utca 55. sz.

Hungária mellett.

Védjegy: "Horgony"

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pala-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már több mint 80 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kővérnyéni, csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a "Horgony" védjeggyel és a Richter üzéggyázzal ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és üvegekben minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Türek József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerár és "Arany Orsolyánhoz", Prágában. Kizárólagos eladó, Mindenszép utca 61. sz.

Szőlővessző

A világnirű

"Delaware"

adja a legjobb bort!

Oltani permetezői nem kell!
a szőlészet kinosa.

A phyloxera-ellen áll!

Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymennyiségű szőlőgyökereket Delaware vessző eladás

Cim:

Zsigyarto és Takáts

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd.
Somogy-m.

Eladó gőzmalom.

A debreceni Első Takarékpénztár a tulajdonát képező közvetlen a város alatt és a m. á. v. vonala mellett fekvő u. n.

Barcsai-féle gőzmalmot

a vele járó 2366 négyszögöl telekkel a benne található összes felszerelésekkel együtt — igen kedvező feltételek mellett eladja. Az eladás tárgyát képező malom azonnal átvehető. Bővebb értesítés nyerhető alulírott igazgató-ágnál.

Debreceni Első Takarékpénztár
Igazgatósa.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használhatók, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint a pirulák.

Székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsőjük végett még gyermekek is szívesen veszik. Egy 15 pirulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs mely 8 dobozt, tehát 120 pirulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak ha minden doboz tövényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerész Bács, I., Plankeng 6. Kapható: Debrecen: Balázs Ödön, Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleki Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilc Ferenc, Koczián Dezső, Radakovits Géza, Tóth Béla gyógyszerésztárában.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schichtnévvel tiszta és ment káros alkarszéké!

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György az Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel valamely káros keveréket tartalmaz.,

SCHICHT SZAPPAN!

(„Szarvas” vagy kulcsszappant)

használjuk

kiváló hatású tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármilyen mosási célra, ugyint:

saját használatra
minden ruhaneműnél
és

mindenhez

a mi egyáltalában mosva lesz.

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és ahangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, I., Lánchíd-u. 5. sz.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (speciálitás) fém-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmodokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.
Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6- forinttól feljebb a legjobb felszereléssel. **Tárogató**

Hangfokozó gerenda rőzhafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30- forinttól feljebb.

Harmonikumok. világhírű legjobb feljebb. gyártmány, 65- forinttól feljebb.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 250, 3- versenyharmonikák saját minták. 4-, 5-, forinttól feljebb. Különleges acélhang hang-

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Javítások az összes hangszereken különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltetnek.

Ezesség minden egyes hangszernél,

Kivitel nagyban és kicsinyben.

Árjegyzék minden hangszertől kivá-
natra ingyen és bérmentve küldetük.

